

N:o 1.

Ank. till Riksd. Kansli den 6 Maj 1874, kl. 12 midd.

Utlåtande, i anledning af Herr A. Gumælii motion om ett tillägg till Lagen för Rikets Ständers bank, rörande bankens reservfond.

I sammanhang med ett vid förra riksdagen framställt förslag angående vissa dels nya dels förändrade bestämmelser beträffande Riksbankens reservfond, var jemväl ifrågasatt att i lagen för Rikets Ständers bank af den 1 Mars 1830 införa vissa bland berörda bestämmelser; i hvilket afseende Banko-Utskottet, i dess utlåtande N:o 9, anförde, att Utskottet för sin del gillade åsigten härom, ehuru föreskrifterna rörande ärendenas formela behandling då hindrade att afgifva förslag i den nämnda syftningen.

Nu har Herr A. Gumælius, uti en inom Andra Kammaren väckt motion N:o 3, hemställt att, under förutsättning, det nu församlade Riksdag höjer Riksbankens reservfond till 5 millioner kronor, Riksdagen måtte för dess del besluta, att till lagen för Rikets Ständers bank måtte fogas ett tillägg, innehållande bestämmelse dels derom, att denna reservfond skall oförtryckt bevaras åt Riksbanken och endast i mån som förluster göra sådant nödigt få anlitas till dessas betäckande, dels ock derom, att reservfonden, om den sålunda minskats, skall af upplöpande bankovinster snarast åter uppbringas till belopp af fem millioner kronor.

För behandling af denna motion har Banko-Utskottet, till hvilket densamma blifvit hänvisad, begärt sammanträde med Lag-Utskottet; hvadan ett genom deputerade från båda de nämnda Utskotten Sammansatt Utskott har att i ämnet afgifva utlåtande.

Det ändamål, motionären med sitt förslag afsett, eller att, genom införande
Bih. till Riksd. Prot. 1874. 6 Saml. 2 Afd. 1 Häft.

i lagen för Rikets Ständers bank af de ofvan antydda bestämmelserna, sätta reservfonden i samma ställning, som Riksbankens grundfond, att icke kunna utan Konungens och Riksdagens gemensamma samtycke tagas i anspråk för andra ändamål, än de i samma lag angifna, anser Utskottet vara riktigt. Hvad beträffar sättet för införande i lagen af de föreslagna bestämmelserna, torde sådant lämpligast ske genom ändring af nuvarande § 4, hvilken, enligt Kongl. Maj:ts, på Riksdagens framställning utfärdade, kungörelse af den 19 April 1864, för närvarande har följande lydelse:

“Bankens kapitalöfverskott eller grundfond skall, utan beräkning af bankens fasta egendom och inventarier, mynt- och medaljkabinettet deruti inbegripet, utgöra en summa af tjugufem millioner riksdaler, hvadan möjligen inträffande kapitalförminskning under året af vinsten ersättes“.

I enlighet med hvad ofvan blifvit anfördt, hemställer Utskottet:

att, med ändring af 4 § i lagen för Rikets Ständers bank af den 1 Mars 1830, sådan denna paragraf lyder enligt Kongl. kungörelsen den 19 April 1864, samma paragraf må erhålla följande lydelse:

Banken skall hafva en grundfond af Tjugufem millioner kronor och en reservfond af Fem millioner kronor. Dessa fonder, hvaruti värdet af bankens fasta egendom, inventarier samt mynt- och medaljsamling icke inberäknas, må ej minskas i annat fall, än att banken skulle göra förlust, som icke kan ersättas af möjligen befintliga, till framtida förfogande reserverade medel; och skall i sådant fall bristen i första rummet afföras å reservfonden samt ovillkorligen af först uppkommande behållning ersättas.

Stockholm den 5 Maj 1874.

Å Utskottets vägnar:

J. v. Schwerin.

Reservationer:

af Herr Grefve *J. O. Mörner*: "Jag kan icke inse nyttan deraf att stadgande om reservfonden i banklagen införes. En sådan fond synes mig böra vara efter pröfning af bankens styrelse disponibel. Nu är det i sjelfva verket en tillökning i grundfonden man äsyftar och det målet kunde bättre hafva vunnits genom att i 4 § af banklagen ändra stadgandet om grundfondens belopp till 30 millioner, i fall man nemligen anser en sådan tillökning nödvändig.

af Herrar *Ekman* och *Philipsson*, som hemställa att ifrågavarande 4 § i lagen för Rikets Ständers bank må erhålla följande lydelse:

"Bankens grundfond skall utgöra Tjugufem millioner kronor och dess reservfond skall uppgå till Fem millioner kronor. Dessa fonder, hvaruti värdet af bankens fasta egendom, inventarier samt mynt- och medaljsamling icke inberäknas, må ej minskas i annat fall, än att banken skulle göra förlust, som icke kan ersättas af möjligen befintliga, till framtida förfogande reserverade medel; och skall i sådant fall bristen i första rummet afföras å reservfonden samt ovilkorligen af först uppkommande behållning ersättas. Derest utom reservfonden någon del af grundfonden åtgått, skall denna främst åter uppbringas till dess ofvannämnda belopp."